

Stikstof: Vlaanderen is Nederland niet

nieuws

In 2015 koos Nederland om met de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) het stikstofprobleem in het land aan te pakken. De naam die Vlaanderen koos voor de aanpak van dat probleem is dezelfde, maar de invulling is anders. “Conceptueel en beleidsmatig is de aanpak compleet verschillend”, benadrukt Boerenbond. Waar Nederland koos voor een globale aanpak, ging Vlaanderen elk landbouwbedrijf individueel beoordelen. Ook het resultaat van de aanpak is verschillend: in Vlaanderen daalt de stikstofdepositie gestaag, terwijl er in Nederland nog een stijging valt op te tekenen.

4 NOVEMBER 2019 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:52

Lees meer over:

melkvee

rundveehouderij

pluimveehouderij

natuur

In 2015 koos Nederland om met de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) het stikstofprobleem in het land aan te pakken. De naam die Vlaanderen koos voor de aanpak van dat probleem is dezelfde, maar de invulling is anders. “Conceptueel en beleidsmatig is de aanpak compleet verschillend”, benadrukt Boerenbond. Waar Nederland koos voor een globale aanpak, ging Vlaanderen elk landbouwbedrijf individueel beoordelen. Ook het resultaat van de aanpak is verschillend: in Vlaanderen daalt de stikstofdepositie gestaag, terwijl er in Nederland nog een stijging valt op te tekenen.

Vlaamse stikstofaanpak

[In een vorig artikel beschreven we al de aanpak van Vlaanderen om de stikstofuitstoot in Natura 2000-gebieden terug te dringen.](#)

Net als in Nederland heet die aanpak ook bij ons ‘Programmatische Aanpak Stikstof’. Voor landbouwers wordt die gekoppeld aan een individuele passende beoordeling waarbij de impact van elk individueel landbouwbedrijf op de nabijgelegen natuur wordt gemeten aan de hand van een simulatie. Op basis daarvan heeft elk landbouwbedrijf een kleurcode gekregen die aangeeft of het bedrijf zijn veehouderijactiviteiten moet stoppen of bijsturen (rood), niet kan uitbreiden (oranje) of kan verderzetten (groen). In 2016 ging een actieplan in voege met een flankerend beleid voor de benadeelde landbouwbedrijven.

Naast deze individuele aanpak voor landbouwbedrijven zet het Vlaamse beleid ook in op een extra generieke daling van de ammoniakemissies door de sector. Dit wordt onder meer gerealiseerd door het verder implementeren van ammoniakemissiearme stalsystemen en -technieken. Als de veestapel stijgt, zal de sector bijkomende inspanningen moeten doen op dat vlak. Ten slotte trekt de Vlaamse overheid ook middelen uit voor een herstelbeleid in de Natura 2000-gebieden.

Nederlandse stikstofaanpak

De Nederlandse overheid lanceerde in 2015 nieuwe wetgeving om de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden terug te dringen. Eveneens onder de naam 'Programmatische Aanpak Stikstof' wilde men de "stikstofuitstoot verminderen, de natuur versterken en tegelijk de economische ontwikkeling niet remmen". In dat kader werden herstelmaatregelen genomen om de natuur bestendiger te maken tegen een overbelasting van stikstof door bijvoorbeeld stikstofrijke grondlagen te verwijderen (plaggen). Die herstelmaatregelen zijn gebaseerd op herstelstrategieën die voor het hele land werden opgesteld. Landbouwers moesten bronmaatregelen nemen in hun bedrijfsvoering om stikstofemissies omlaag te brengen, zoals aangepaste mestaanwending en het gebruik van veevoeder met een andere samenstelling.

Door de combinatie van beide maatregelen en bestaand beleid ging de Nederlandse overheid ervan uit dat de stikstofdepositie op de natuur zou dalen en dat er ruimte zou ontstaan voor nieuwe economische activiteiten zonder dat die ingingen tegen de instandhoudingsdoelstellingen die waren geformuleerd voor Natura 2000-gebieden. Vandaar dat die economische activiteiten toch vergunningen kregen. Milieuorganisaties vonden dat de overheid vooruitliep op dat natuurherstel door nieuwe vergunningen die extra impact genereerden, toe te kennen. "Het effect van deze maatregelen is echter niet bewezen, terwijl de Europese wet dat wel vereist", stelden ze. De milieuorganisaties kregen op 29 mei 2019 gelijk van de Raad van State die, in navolging van het Europees Hof vorig jaar, de stikstofaanpak van het land als ongeldig bestempelde.

Nederlandse stikstofbeleid van tafel geveegd

En daarmee stortte het Nederlandse stikstofbeleid als een kaartenhuis in, zo stelt het Nederlandse dagblad Trouw. En daarmee ging ook het vergunningenbeleid van Nederland op de schop. Het plaatste de overheid voor een gigantische uitdaging: Hoe zorg je ervoor dat er toch wegen, bedrijven en stallen gebouwd kunnen worden in de buurt van Natura 2000-gebieden met behulp van een nieuwe 'stikstoftoets'? En hoe zorg je ervoor dat Nederland minder stikstof produceert? Oud-VVD-minister Johan Remkes werd opgetrommeld om samen met een adviescommissie uit te zoeken op welke manier het land op die uitdaging een antwoord kan bieden.

Hoewel de commissie-Remkes nog niet klaar is met het formuleren van zijn adviezen, zijn er een aantal toch al openbaar gemaakt. Zo moet er een algemene verlaging komen van de snelheid van het wegverkeer in de buurt van Natura 2000-gebieden van bijvoorbeeld 130 naar 100 kilometer per uur en moeten veebedrijven die veel stikstof uitstoten, uitgekocht worden. Tot mei 2020 zal deze commissie zich verder buigen over dit vraagstuk en zullen er bijvoorbeeld ook adviezen komen voor scheepvaart en luchtvaart. Het is aan de politiek om te beslissen welke adviezen worden overgenomen en welke niet. "Maar het dossier is dusdanig complex dat de kans klein is dat op korte termijn alle projecten ineens weer een vergunning kunnen krijgen. Het zal aan de politiek zijn om te oordelen welke projecten voorrang moeten krijgen", aldus Johan Remkes.

Op landbouwvlak is het volgens Nederlands minister van Landbouw Carola Schouten duidelijk dat alleen innovatie – lees: technische maatregelen die de stikstofuitstoot door landbouw moeten terugdringen – "onvoldoende zal zijn om de grote opgave die voor ons ligt in te vullen". Het is in die context dat de boerenprotesten moeten gekaderd worden. Bepaalde organisaties en partijen, zoals Greenpeace en D66, roepen op om de Nederlandse veestapel fors terug te dringen. Zo zou er 180 miljoen euro beschikbaar zijn voor een warme sanering in de varkenshouderij. Het is in die context dat het massale boerenprotest bij onze noorderburen moet gekaderd worden, maar ook dat de bouwsector vorige week op straat kwam omdat ook vergunningen voor bouwproject 'on hold' zijn gezet.

Vlaanderen is Nederland niet

De commotie die rond het stikstofdossier in Nederland is ontstaan, zorgt ervoor dat stikstof ook opnieuw een 'hot issue' is in Vlaanderen. Daarbij worden tal van parallellen getrokken, maar volgens de landbouworganisaties gaan die voorbij aan de specifieke aanpak waar Vlaanderen voor koos. "Conceptueel en beleidsmatig zijn er grote verschillen tussen de Vlaamse en de Nederlandse PAS", stelt Boerenbond. "Zo heeft Vlaanderen niet gekozen voor één globale passende beoordeling, waar Nederland dat wel heeft gedaan. Het is juist het samenspel van elementen (extra generieke daling van de emissies, grote lokale impact op Natura 2000-gebieden terugdringen en herstelbeleid) dat de stikstofoverbelasting in Vlaanderen moet terugdringen. Bovendien zien we dat in Vlaanderen de ammoniakemissies gestaag daalt, terwijl er in Nederland de laatste jaren een stijging werd opgetekend", klinkt het. Ook ABS benadrukt dat de lijn die in 2016 werd getrokken, moet aangehouden worden door de nieuwe regering.

Lees ook:

[Stikstof, wat is nu juist het probleem?](#)

[Welk stikstofbeleid voert Vlaanderen?](#)

Bron: Eigen verslaggeving/Trouw/Boer & Tuinder/Drietand

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra